

prof. dr hab. Małgorzata Zaleska

Szkoła Główna Handlowa

Relacja z sesji plenarnej Komitetu Nauk o Finansach PAN

W ramach konferencji Katedr Finansowych „*Nauka finansów dla rozwoju gospodarczego i społecznego*”, odbywającej się w Krynicy Zdroju w dniach 22–24 września 2014 r., z inicjatywy Komitetu Nauk o Finansach PAN, odbyła się sesja plenarna, na której swoje osiągnięcia naukowe prezentowali „nowi” doktorzy habilitowani.

Komitet Nauk o Finansach zaprosił do udziału w sesji osoby, które uzyskały stopień naukowy doktora habilitowanego w dyscyplinie finanse w ostatnim roku akademickim. Prelegenci zostali poproszeni o wygłoszenie krótkich wystąpień, prezentujących tytuł ich monografii habilitacyjnej, jej cele i tezy oraz przede wszystkim ich wkład do nauki.

Powyższa inicjatywa ma na celu promowanie nowych samodzielnych pracowników nauki w środowisku finansistów, co powinno przynieść obustronne korzyści. Celem Komitetu jest bowiem podejmowanie różnorodnych inicjatyw i działań służących rozwojowi dyscyplin naukowych wchodzących w skład finansów oraz propagowanie wykorzystania osiągnięć tych dyscyplin dla dobra Polski.

Do wystąpienia w sesji plenarnej nominowanych zostało dwóch doktorów habilitowanych, tj.:

- Dr hab. Izabela Pruchnicka-Grabias,
- Dr hab. Dariusz Wawrzyniak.

Zainteresowania naukowe Prelegentów, uwidocznione przede wszystkim w monografiach habilitacyjnych, prezentuje poniższa tabela, opracowana na podstawie wygłoszonych prezentacji.

Dr hab. Izabela Pruchnicka-Grabias	
Tytuł monografii	<i>Fundusze hedgingowe. Teoria i praktyka.</i>
Cele	<p>główny: zaprezentowanie istoty funkcjonowania funduszy hedgingowych jako jednego z rodzajów pośredników finansowych działających w systemie finansowym</p> <p>poznawcze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stworzenie definicji funduszy hedgingowych uwzględniającej ryzyko, jakie ponoszą i jakie generują dla systemu finansowego (dodatkowo zaproponowanie innej możliwości rozumienia istoty funduszy hedgingowych, na przykład z punktu widzenia teorii pośrednictwa finansowego, czy funkcjonowania systemu finansowego) • propozycja definicji funduszy hedgingowych w świetle teorii R.M. Stulza • propozycja własnej zagregowanej systematyki funduszy hedgingowych uwzględniającej skalę i charakter ponoszonego przez nie ryzyka oraz różnorodność tego rodzaju instytucji • propozycja nowego określenia funduszy hedgingowych • sprecyzowanie roli funduszy hedgingowych w systemie finansowym • stworzenie własnej taksonomii modeli funkcjonowania funduszy hedgingowych • zaproponowanie zasad regulowania aktywności funduszy hedgingowych na rynkach finansowych • umiejscowienie funduszy hedgingowych w teorii pośrednictwa finansowego oraz określenie ich roli w tym zakresie • umiejscowienie funduszy hedgingowych w teorii innowacji finansowych • umocowanie funduszy hedgingowych w teorii arbitrażu i spekulacji • propozycje rozwiązań ukierunkowanych na to, aby cele zarządzających i inwestorów nie stały wobec siebie w opozycji (tzw. system amortyzacji strat) • ocena oddziaływania funduszy hedgingowych na ryzyko systemowe, sferę realną gospodarki oraz płynność rynków finansowych <p>empiryczny: zaprezentowanie istoty działalności jednego z rodzaju instytucji finansowych - funduszy hedgingowych, jak również ich wpływu na system finansowy</p> <p>aplikacyjny: stworzenie materiału źródłowego możliwego do wykorzystania w zakresie tworzenia nowej architektury funduszy hedgingowych zarówno w Unii Europejskiej, jak i w Stanach Zjednoczonych przez podmioty odpowiedzialne za rozwój, ale i przede wszystkim za zapewnienie bezpieczeństwa systemu finansowego</p> <p>metodologiczny: analiza i ocena istniejących metodologii pomiaru ryzyka w odniesieniu do możliwości ich zastosowania w przypadku funduszy hedgingowych</p>

Tezy	<p>główna: dla efektywnego funkcjonowania funduszy hedgingowych, wspomagającego działanie systemu finansowego i tym samym rozwoju gospodarczego, konieczne jest stworzenie nowego modelu ich działalności uwzględniającego zmiany o charakterze organizacyjnym, instytucjonalnym oraz prawnym</p> <p>pomocnicze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • funkcjonowanie funduszy hedgingowych w modelu określanym w monografii jako wtórny zagraża bezpieczeństwu systemu finansowego • wzrastająca w czasie korelacja stóp zwrotu z aktywów dla poszczególnych strategii stosowanych przez fundusze hedgingowe oraz rosnący udział aktywów funduszy hedgingowych w światowym PKB tworzą coraz większe ryzyko systemowe • negatywne wskaźniki skośności oraz wysokie poziomy kurtozy stóp zwrotu z aktywów generowanych przez fundusze hedgingowe wskazują na konieczność szukania nowych metod pomiaru ryzyka niż tradycyjnie stosowane w branży funduszy hedgingowych odchylenie standardowe czy standardowa metoda wartości narażonej na ryzyko • brak występowania normalności stóp zwrotu z aktywów generowanych przez fundusze hedgingowe poddaje w wątpliwość zasadność stosowania podstawowych modeli teorii finansów do ich analizy, a w przypadku nieadekwatnego ich użycia tworzy obawy dotyczące braku możliwości prawidłowej kwantyfikacji ryzyka generowanego przez te instytucje, w tym również dla systemu finansowego • występujący problem pokusy nadużycia wśród zarządzających funduszami hedgingowymi stwarza konieczność szukania rozwiązań zorientowanych na unifikację celów zarządzających i inwestorów • punktem wyjścia dla tworzenia nowego modelu musi być stworzenie powszechnie akceptowanej definicji funduszu hedgingowego właściwie oddającej istotę tych podmiotów
Wkład do nauki	<ul style="list-style-type: none"> • autorska definicja funduszy hedgingowych, spekulacji i arbitrażu • własna propozycja klasyfikacji funduszy hedgingowych • wprowadzenie do teorii pojęć relacji krótkoterminowej i długoterminowej oraz ich zdefiniowanie • autorska propozycja wskaźnika pomiaru efektywności polityki inwestycyjnej prowadzonej przez zarządzającego funduszem hedgingowym • autorska propozycja sposobu kalkulacji wysokości wynagrodzenia wypłacanego zarządzającemu funduszem hedgingowym • autorska propozycja tzw. przejściowego modelu funkcjonowania funduszy hedgingowych w Polsce • autorska propozycja modelu funkcjonowania funduszy hedgingowych w Europie i Stanach Zjednoczonych

Dr hab. Dariusz Wawrzyniak	
Tytuł monografii	<i>Ryzyko informatyczne w działalności bankowej</i>
Cele	<p>główny: przedstawienie problematyki ryzyka informatycznego w działalności bankowej</p> <p>poboczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyjęcie koncepcji terminologicznej wykorzystywanej w pracy oraz wprowadzenie do problematyki ryzyka informatycznego i zarządzania tym ryzykiem, podkreślające merytoryczną relację pomiędzy oboma pojęciami • identyfikacja specyficznych dla bankowości atrybutów oraz obszarów zarządzania ryzykiem informatycznym • wskazanie na problematykę ilościowego szacowania ryzyka informatycznego jako na kluczowy czynnik warunkujący jakość procesu zarządzania ryzykiem oraz przedstawienie wybranych metod ilościowych, które są bądź mogłyby być wykorzystywane w procesach szacowania ryzyka informatycznego • omówienie podstaw finansowych aspektów zarządzania ryzykiem informatycznym • zaproponowanie nowej, oryginalnej koncepcji definiowania, szacowania i opisu ryzyka informatycznego w działalności bankowej
Tezy	<ul style="list-style-type: none"> • specyfika działalności bankowej implikuje konieczność przypisywania problematyce zarządzania ryzykiem informatycznym szczególnego charakteru, odzwierciedlającego wagę i znaczenie zarządzania tym rodzajem ryzyka w banku • ilościowe szacowanie ryzyka informatycznego, wykorzystujące metody spełniające wymagania definiowane w procesie zarządzania ryzykiem, jest kluczowym czynnikiem warunkującym jakość tego procesu • analiza finansowych aspektów zarządzania ryzykiem informatycznym w banku nie jest zadaniem prostym; jej efektywność musi być pochodną wielu założeń i uproszczeń analizowanego zagadnienia • ryzyko informatyczne w banku nie w każdym przypadku może być postrzegane przez pryzmat standardowych narzędzi statystycznych, dlatego na uwagę zasługują koncepcje szacowania i opisu ryzyka nie wykorzystujące pojęć prawdopodobieństwa i rozkładu zmiennej losowej, korzystające natomiast z atrybutów metod oceny bezpieczeństwa informatycznego

Wkład do nauki	<ul style="list-style-type: none"> • krytyczne spojrzenie na terminologiczne aspekty omawianej problematyki, szczególnie w kontekście definicji normatywnych • zdefiniowanie relacji pomiędzy bezpieczeństwem informatycznym i ryzykiem informatycznym w różnych obszarach merytorycznych • stworzenie podstaw klasyfikacji metod ilościowych możliwych do wykorzystania w procesach szacowania ryzyka informatycznego • wieloaspektowa ocena wybranych metod szacowania ryzyka informatycznego • krytyka powszechnie cytowanych koncepcji finansowej analizy problematyki ryzyka informatycznego • propozycja nowego spojrzenia na problematykę ryzyka informatycznego, w szczególności dotyczącego metodyki szacowania i opisu tego ryzyka w działalności bankowej
----------------	---

Doceniając osiągnięcia osób zdobywających stopnie naukowe doktora habilitowanego i dążąc do ich promowania w środowisku naukowym, Komitet Nauk o Finansach PAN zamierza kontynuować inicjatywę organizacji takich sesji plenarnych, organizowanych przy okazji spotkań środowiska na corocznych konferencjach Katedr Finansowych.